

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-686-12/L

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení:	Dětský domov Uherské Hradiště
Sídlo:	Jiřího z Poděbrad 313, 686 01 Uherské Hradiště
IČO:	60 371 773
Identifikátor:	600030865
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Ivanou Lackovou, ředitelkou školského zařízení
Zřizovatel:	Zlínský kraj, tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín
Místo inspekční činnosti:	Dětský domov Uherské Hradiště
Termín inspekční činnosti:	11. – 13. září 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána na základě podnětu podle § 174 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnoceným obdobím školní rok 2011/2012 - červen 2012 k datu inspekce.

Aktuální stav školského zařízení

Údaje o počtu dětí zapsané ve zřizovací listině a v rozhodnutí o zápisu do rejstříku škol a školských zařízení byly ke dni inspekční činnosti v souladu se skutečností. Evidenční stav nepřesahoval nejvyšší povolený počet dětí dětského domova (dále jen DD) tj. 24 dětí, což odpovídá stávajícím třem rodinným skupinám (dále jen RS). V evidenci DD bylo 22 dětí, přítomno bylo 17. V předškolním věku nebylo žádné dítě, do základní školy docházelo 7 dětí, do základní školy praktické a speciální 4 děti, jedna aktuálně přijatá dívka čekala na vyšetření v poradenském zařízení, 8 dětí navštěvovalo učňovské a střední školy, z toho dvě dívky byly ubytované na internátě. Jedna plnoletá dívka studující ve střední škole pobývala v DD na dohodu. DD poskytuje zaopatření nezletilé matce s jedenapůlletým dítětem. Od května 2012 do dne inspekce neodešlo z DD žádné dítě

z důvodu zletilosti. V DD je pět dětí s různými vzdělávacími potřebami. Cizinci zde nejsou.

V DD pracuje celkem 18 zaměstnanců, z toho je devět pedagogických pracovníků.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu ke školnímu vzdělávacímu programu školského zařízení (dále jen ŠVP)

Děti jsou přijímány do DD v souladu s právními předpisy prostřednictvím územně příslušného diagnostického ústavu (dále jen DÚ). V rodinných skupinách byl počet dětí v souladu s právním předpisem. V první skupině bylo sedm dětí, ve druhé skupině šest dětí a ve třetí skupině osm dětí. V garsonce pobývala dívka na dohodu.

Při zařazování dětí do RS jsou respektovány sourozenecké vztahy. **Přemístění dětí** do jiné RS nebo do pokojů proběhlo ve sledovaném období výjimečně třikrát. Dva sourozenci byli přeřazeni do jiné RS z důvodu jejich agresivního chování k ostatním dětem. K přesunu dětí ve skupině došlo v případě přijetí nezletilé matky s dítětem a dívky se závažným zdravotním onemocněním.

Vedení DD ojedinele využívá i možnosti přechodného ubytování dítěte mimo zařízení i možnosti dobrovolného pobytu dětí v zařízení po jejich zletilosti v souvislosti s jejich přípravou na povolání. V případě vážného porušení pravidel je smlouva o dobrovolném pobytu zrušena. **K ukončení pobytu dvou středoškoláků došlo z důvodu opakovaného porušování domovního řádu** – v jednom případě užívání drog s partou v tomto bytě, ve druhém případě byl chlapec dealerem drog. Garsonka při DD byla krátkodobě využita dvěma dětmi, které před zletilostí v DD pobývaly. DD jim pomohl v kritickém období, kdy neměly ubytování. **Ke komerčnímu využívání cizích klientů nedocházelo.**

Právnícká osoba v těchto případech postupovala v souladu se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.

DD identifikuje a eviduje děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané. Spolupracuje úzce se školskými poradenskými zařízeními, přijímá opatření na základě jejich doporučení. Neúspěšnost dětí ve vzdělávání řeší individuálně ve spolupráci se školou, například i formou doučování. Vychovatelky zpracovaly program rozvoje osobnosti na každé dítě, pracují s ním, dle individuálních potřeb dítěte ho upravují a je podkladem pro hodnocení dítěte. Žádné dítě není aktuálně ohroženo výrazným neúspěchem.

DD má vypracovány účinné preventivní systémy. Náležitá pozornost je věnována prevenci rizikového chování dětí i BOZ. Školní metodická prevence plní své úkoly dobře. Minimální preventivní program je zpracováván dle Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních včetně všech příloh a je na každý další rok aktualizován. V případě zjištění rizikového chování dítěte postupuje vedení DD dle směrnice zřizovatele. Kromě řešení případu jej zřizovateli ihned ohlásí jako mimořádnou událost. Školské zařízení v rámci možností zohledňuje vnější prostředí a eliminuje případné negativní vlivy na „své“ děti. Záškoláctví je plně pod kontrolou díky vynikající spolupráci se školami.

Žádný výrazný případ šikany se v posledních letech neobjevil. Ojedinele zneužívání návykových látek (největším problémem je marihuana) DD ihned řešil a přijal účinná opatření. **Chlapec s opakovanou distribucí drog a stupňující agresivitou po dohodě s dětským diagnostickým ústavem (dále jen DDÚ) byl přemístěn do DDÚ, kde setrval do dovršení zletilosti.**

Od poslední inspekce odešlo z DD se souhlasem DDÚ osm dětí. Jeden chlapec s poruchou autistického spektra byl přerazen do školského zařízení, které je na tuto oblast specializované, dvěma dětem byla zrušena ústavní výchova, dvě děti odešly do pěstounské péče a tři děti na žádost matky byly umístěny do DD v blízkosti bydliště matky. Do DD byly přijaty tři děti, dvě dívky docházejí do odborného učiliště a jedna dívka se zdravotním postižením čekala na šetření SPC. Právník osoba reaguje na potřeby umístěných dětí, podporuje pěstounskou péči, postupuje podle pokynů DDÚ.

Školní vzdělávací program DD byl po poslední inspekční činnosti doplněn o chybějící údaje, (identifikační údaje, ekonomické podmínky, vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, podmínky bezpečnosti dětí, prevence rizikového chování) má požadovanou strukturu a je v souladu s § 5 odst. 2 školského zákona.

Výchovně vzdělávací nabídka DD vychází z ŠVP, v němž je patrné zaměření na sociální oblast a přípravu dětí na vstup do samostatného života. Důraz je kladen na pracovní činnosti v rodině. Vlastní nabídku zájmových činností cíleně neplánuje, v dokumentaci DD nebyla uvedena (roční plán výchovně vzdělávací činnosti, týdenní programy, kniha denní evidence zařízení). Z rozhovorů psychologa s dětmi vyplynulo, že tuto nabídku děti postrádají. Řešení lze spatřovat při společném hodnocení a přípravě týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti, které pravidelně probíhá na jednotlivých RS.

Režimové prvky i ostatní činnosti v DD korespondují s daným typem zařízení, kromě organizované přípravy na školu bezprostředně po návratu ze školy a obědě. Z hlediska psychohygieny schází prostor pro odpočinek či relaxaci. Zájmové činnosti mimo DD zajišťují kontakty s ostatními vrstevníky. Aktuálně navštěvuje 16 dětí zájmové útvary ve školách. Volné vycházky děti pravidelně využívají.

V průběhu inspekční činnosti děti nevykonávaly činnosti, které by suplovaly práci zaměstnanců DD, rozsah úklidových prací pro děti nepřekračuje standard v běžných rodinách (WC udržuje uklízečka). Nezletilá matka byla zaučována v péči o dítě a v běžných pracovních činnostech, gravidní dívka připravována na budoucí život matky. Jednou za měsíc probíhá pro celý DD „sezení bytu“, kterého se účastní vychovatelé ve službě i ředitelka. Dětem je dán prostor pro prezentaci názorů a připomínek. Děti však sdělovaly, že je na probírání situace a řešení problémů málo času, některé problémy se proto přecházely a neřešily. Východisko lze spatřovat v podvečerních a večerních hodinách ve skupinových i individuálních rozhovorech s dětmi včetně probírání výchovných opatření při respektování vzájemné důvěry a zachování intimity.

Z rozhovorů dětí s psychologem dále vyplynulo, že děti nevnímají rozdíl mezi povinností a právem, právo zaměňují za povinnost. Život zde vidí v přípravě na školu, ve volných vycházkách, úklidu RS a školního pozemku a povinného sběru papíru. Děti se ohrazovaly k povinnosti sběru papíru za každou cenu, případně i výběrem z odpadu. Výhrady měly k dovážení těžkých nákupů ve vozíku, což chápaly jako ponižující. Takto organizované činnosti z hlediska bezpečnosti, psychohygieny a výchovného opatření nejsou vhodné, působí spíše negativně. Dále bylo zjištěno, že mezi dětmi a některými pedagogickými pracovníci nejsou vytvořeny vztahy, které by vedly k vzájemné důvěře. Děti postrádaly otevřenou komunikaci, vnímaly spíše nekorektní vztahy mezi pedagogy.

Přes uvedené připomínky jsou děti v DD spokojené, pozitivně hodnotí prostředí, stravování a možnosti komunikace s vedením DD.

Exkurze studentek střední školy a žáků základní školy probíhají dvakrát ročně. Konají se v dopoledních hodinách, kdy děti jsou mimo DD. K porušování intimity dětí nedocházelo.

Hodnocení předpokladů školského zařízení ke vzdělávání podle požadavků školského zákona a zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Ředitelka školského zařízení byla potvrzena ve výkonu funkce Zlínským krajem dne 6. 3. 2012.

DD naplňuje svůj ŠVP, přispívá k podpoře rozvoje klíčových kompetencí dětí.

Od května 2012 došlo ke změně počtu pracovníků. Jeden vychovatel na základě výpovědi odešel, nově nastoupily dvě vychovatelky s vysokoškolským vzděláním, které si dále budou rozšiřovat odbornost a jedna zdravotní sestra. V pedagogickém sboru chybí vychovatel „strejda“ pro zajištění identifikačního mužského vzoru v rodině, toho v menší míře zastupuje údržbář. **Ředitelka zajistila denní péči třemi pedagogickými pracovníci v RS v souladu s právním předpisem.** Dvě jsou stálé, tři vychovatelky pravidelně pokrývají služby v určených skupinách. Noční službě (bezpečnostní technik) byl navýšen úvazek na 1,0 a tím byla pokryta hodina střídajícího denního vychovatele. **Služby vychovatelů byly po minulé inspekci upraveny tak, aby i večerní čas byl využíván k výchovně vzdělávací činnosti.** Dle stanovené večerky (21:00 - 22:00 hod) pokrývá přímou výchovnou činnost denní vychovatel. Totéž platí i ve dnech volna (soboty, neděle).

O malé dítě v době od 8:00 do 13:00 pečuje od září 2012 zdravotní sestra, stanovený úvazek má i vychovatelka. Po příchodu ze školy se o něj za dohledu vychovatelky stará jeho nezletilá matka.

Noční dohled v celém objektu zajišťují pouze dvě střídající se pracovnice, což je vzhledem k umístění dětí ve třech podlažích určitým bezpečnostním rizikem.

Povinnou dokumentaci DD vede v souladu s § 34 zákona č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vnitřní řád DD je zpracován, účinný je od 29. 8. 2011. Strukturou i obsahem je v souladu se vzorovým vnitřním řádem (příloha vyhlášky č. 438/2006 Sb.).

Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2012/2013 je zpracován i rozpracován pro jednotlivé RS.

Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti jsou zpracovávány pro jednotlivé RS.

Jednací protokol je veden.

Osobní dokumentace dětí je vedena vzorně. Obsahuje všechny relevantní náležitosti kromě programů rozvoje osobnosti. Ty jsou vedeny ve zvláštních složkách a do osobní dokumentace dětí se vkládají jen v případě kompletnosti spisu (např. při přemístění dítěte do jiného zařízení).

Knih denní evidence je vedena pro každou RS zvlášť. Zařízení využívá i softwaru Evix.

Knih úředních návštěv je vedena.

Knih ostatních návštěv je vedena.

Dále Knih úrazů byla po předcházející inspekci nově založená a je v souladu s právním předpisem.

Kontrolní činnost ředitelky vychází z plánu kontrolní a hospitační činnosti. Obsahem je vedení dokumentace, bezpečnost a výchovně vzdělávací činnosti. Předložená frekvence hospitační činnosti vzhledem k zjištěným okolnostem je nízká (dva doložené záznamy v roce 2011/2012, dva v roce 2010/2011).

Ve sledovaném období se ředitelka zabývala podněty a stížnostmi. V roce 2012 řešila petici dětí k nevhodnému chování chlapce ve skupině. Ke stížnosti na DD zaslala svoje

stanovisko zřizovateli.

Na základě rozhovorů s pedagogy i dětmi sociálně emocionální atmosféra mezi pedagogy byla vyhodnocena jako nevyvážená se skrytými interpersonálními konflikty, což vyžaduje přehodnotit určité oblasti řízení. Odchodem vychovatele se narušené vztahy mezi pedagogy uklidnily, některé problémy však přetrvávají. Zjištěné pravděpodobné příčiny problémů v komunikaci s vedením DD byly ředitelce DD sděleny.

Závěry

1. **Ve lhůtě stanovené Českou školní inspekcí inspekční zprávou č. j. ČŠIZ-491/12-Z byla přijata opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Tato opatření byla splněna.**
 - a) **Nejvyšší povolený počet dětí v DD je v souladu s údaji vedenými ve zřizovací listině a v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.**
 - b) **Počty dětí v RS jsou v souladu s právním předpisem.**
 - c) **Kniha úrazů je založena dle platného právního předpisu.**
 - d) **ŠVP DD je v souladu s § 5 odst. 2 školského zákona.**
 - e) **Přímá výchovná činnost vychovatelů a pracovní doba bezpečnostních techniků byla k 1. 6. 2012 funkčně upravena.**
 - f) **Péče o dítě byla zajištěna nástupem zdravotní sestry od 1. 9. 2012 a úpravou přímé práce vychovatelky.**
2. **Přesuny dětí mezi rodinnými skupinami a v rodinné skupině na pokojích byly provedeny v souladu s psychohygienou a v souladu se zajištěním jejich bezpečnosti.**
3. **Služby pedagogů pokrývají bezpečnost dětí v RS. Rizikem je zajištění nočního dohledu ve třech podlažích DD pouze jedním pracovníkem.**
4. **Ukončení pobytu na dohodu dvou studujících dětí proběhlo na základě opakovaného hrubého porušování smlouvy a domovního a vnitřního řádu DD.**
5. **Režimové prvky nezahrnují povinný sběr papíru, v praxi je sběr realizován. Je proto nutné přehodnotit jeho formu a realizovaná opatření ve výchově. Pracovní činnosti dětí nesuplují práci zaměstnanců DD.**
6. **Interpersonální vztahy se po odchodu vychovatele uklidnily, přesto vykazují skryté konflikty mezi dětmi i pedagogy, což vyžaduje přehodnotit některé oblasti řízení.**

Přijatá opatření na základě výsledků práce psychologa se budou vztahovat k následujícím zjištěním a nedostatkům:

- ***Současná situace vyžaduje přehodnotit systém řízení zejména směrem k pracovníkům:***

- a) *Ujasnění povinností a práv a výchovných opatření.
Termín pro přijetí opatření - 31. 12. 2012*

- b) *Přehodnotit interpersonální vztahy a způsob hodnocení pracovníků, objektivní řešení pracovních problémů s jasnými závěry pro další edukační činnost.
Termín pro přijetí opatření - 31. 12. 2012*
- c) *Vzdělávání pedagogických pracovníků směřovat k oblasti sociálního styku, efektivní edukační komunikaci a dovednosti řešení problémů.
Termín pro přijetí opatření – dle nabídky vzdělávání - průběžně*
- d) *Ve vztahu k BOZP řešit noční službu.
Termín pro přijetí opatření – 31. 12. 2012*
- **Současná situace vyžaduje přehodnotit systém řízení směrem k dětem:**
 - a) *Respektování BOZ v práci dětí – zamezení vybírání papíru z odpadu, řešení dopravy nákupů.
Termín opatření – 30. 11. 2012*
 - b) *Vytvářet možnosti pro skupinové i individuální rozhovory s dětmi při respektování vzájemné důvěry.
Termín pro přijetí opatření – 30. 11. 2012*
 - c) *Ve vztahu k dětem zabývat se BOZ a psychohygienou – v režimu dne organizováním činností, vysvětlování, co znamená právo a povinnost, co je Vnitřní řád a kde ho najdou.
Termín pro přijetí opatření – 30. 11. 2012*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30. 11. 2012 a 31. 12. 2012 dle výše uvedených termínů, požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, 760 01 Zlín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.z@csicr.cz) Zlínského inspektorátu s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Jmenování do funkce ředitelky, vydal Zlínský kraj pod čj. ŠK/1265/02/Heg. dne 7. 5. 2002 s účinností od 15. 5. 2002
2. Změna výkonu funkce ředitelky na dobu určitou od 1. 8. 2012 do 31. 7. 2018, vydal Zlínský kraj dne 6. 3. 2012
3. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, vydalo MŠMT pod čj. 15 255/2008-24 dne 29. 7. 2008 s účinností od 1. 8. 2008
4. Zřizovací listina čj. 1193/2001/ŠK, vydal Zlínský kraj dne 12. 9. 2001
5. Dodatek č. 3 ke Zřizovací listině, vydal Zlínský kraj dne 17. 6. 2009
6. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení
7. Vnitřní řád ze dne 20. 8. 2011

8. Školní vzdělávací program čj. DDUH/620/2012
9. Plány výchovně vzdělávací práce 1., 2., 3. rodinné skupiny
10. Program rozvoje osobnosti všech dětí
11. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 2012/2013
12. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti
13. Seznam dětí podle rodinných skupin ke dni inspekce
14. Zápisy z porad vychovatelů
15. Zápisy z jednání pedagogické rady
16. Kniha denní evidence zařízení
17. Organizační řád (2012/2013)
18. Výroční práva z 26. 9. 2011
19. Kniha úředních návštěv
20. Kniha ostatních návštěv
21. Jednací protokol
22. Osobní dokumentace dětí – aktuálně umístěných
23. Zápisy vedených stížností
24. Zápisy „Mimořádná událost“
25. Nájemní smlouvy, včetně jejich ukončení
26. Kontrolní a hospitační činnost 2010/2012 (plán)
27. Zdravotní záznamy dítěte
28. Evidence opatření ve výchově
29. Evidence kapesného
30. Programy rozvoje osobnosti
31. Kniha úrazů

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jichž se týká, a ve Zlínském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Liberci dne 27. 9. 2012

(razítko)-ano

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

PaedDr. Pavel Bártík, přizvaná osoba

Bártík v. r.

PhDr. Jan Mattioli, PhD., přizvaná osoba

Mattioli v. r.

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Uherském Hradišti dne 26. 10. 2012

(razítko)-ano

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivana Lacková, ředitelka školského zařízení

Lacková v. r.

Připomínky ředitelky školského zařízení

Připomínky nebyly podány.